

TIMUR K. ZULFIKAROV

O sebi in svojem delu

O materi in tadžiškem jeziku

Moja mati je slavna Ljudmila Vladimirovna Uspenska – nekakšna tadžikistanska legenda. Živela je v Peterburgu in v tridesetih letih študirala orientalistiko, nato pa je prehodila cel Tadžikistan; bila je v vseh še tako majhnih vaseh in povsod jo poznajo. Pripravila je rusko-tadžiški slovar in učbenike za tadžiške šole, saj pozna vsa tamkajšnja narečja. Ko je v Tadžikistanu potekala vojna, je nastopala na radiu in se trudila pomiriti sprte strani, včasih pa je pri njej živelo oz. se skrivalo tudi po dvajset beguncev. V Peterburg se je vrnila šele pred tremi leti, saj je Tadžiki kar niso hoteli spustiti nazaj.

Nekaj besed o pesnitvi

Pred nedavnim sem razmišljal, kako veličastno je bil organiziran sovjetski imperij in nihče ni niti pomislil na to, da se bo ta režim kdaj zlomil. Neki star Tadžik je rekel: "Včasih so letala letela v najmanjše vasi, zdaj leti le eno – iz Moskve v Dušanbe". Po imperiju so bile razpredene žive, polnokrvne kapilare, a je bil kljub temu izredno uravnotežen. V nacionalnem smislu besede je bil še veliko bolj uravnotežen kot Združene države Amerike. Satanov znak, ki je prišel z Gorbačovom, pa je razrušil to veliko deželo, čeprav je bila čudovito urejena. "Arhipelag GULAG" je pravzaprav sežgal sovjetski imperij, mu napisal

smrtno obsodbo. Neumna je trditev, da se je imperij podiral dolgo, saj je bil neverjetno močan. Kot pravijo Kitajci, hrast se hitro zlomi, vrbina veja pa se lahko dolgo upogiba ... Skrivnost razpada je v tem, da se lahko velika sila v hipu sprevrže v čisto nemoč.

To je uganka, nekakšna božja skrivnost, ki sem se ji trudil približati v pesnitvi *Grenak pomenek dveh modrecev – zlatoustov*. Moja soseda, precej izkušena ženska, je besedilo definirala še bolje, češ da je mistična publicistika. Najprej sem imel res povsem publicistično zamisel, nato pa sta vzniknila dva starca: azijski in ruski. Eden od kritikov je ugotovil, da je to pomenek Azije in Rusije (in dejansko so dogodki zadnjega časa dokazali, da je Azija nedvomno bližje Rusiji, kot se je zdelo). V nekaj letih sem zbral vse zapiske, a sem se med pisanjem pogosto ustavljal. V vzpodbudo so mi bili Gogolj, Dante (ki se je tudi ukvarjal s politikom) in Maksimov, njegova pisma. To pesnitev sem posvetil njegovemu spominu.

Ko sem besedilo prvič prebral, sem se ustrašil. Zadeva je bila res pekoča, spomini grozljivi, saj v meni še vedno tiči groza zaradi ustreljenega očeta, zato sem delo zadržal v predalu. Drugim sem ga pokazal šele čez nekaj časa in odzivi so bili različni. Nekateri so svetovali, naj izbrišem dele, kjer se grdo govori o komunistih, drugi so rekli, naj izločim odlomke, kjer se govori čez demokrate ...

O mesenem začetku, nravstvenem imperativu in visokem stilu v tragični poeziji

Moja pravkar izšla knjiga *Škrlatni cigan! ... Malinasti konj! ...* je preroštvo Rusije. Konj Apokalipse, ki leteč nad Rusijo joče nad tem, v kar so jo besi spremenili. Po pisanju tega dela so se moji občutki Apokalipse še bolj izostrili. Če je namreč človek obdan z ljubeznijo, tudi z meseno, grešno, potem v njegovem stremljenju k Bogu ni čiste polnosti. Zakaj je bilo tako pomembno, da so h Kristusu prišli carji z blagoslovi? Zato, ker je car od življenja že vse dobil in je dojel, da so zemeljske dobrine le smeti ... Prikazati, kako se pravoslavni nimb prižiga nad trpinčenim mesom, se je po mojem mnenju posrečilo le redkokomu v literaturi. Mislim, da je npr. Nabokov storil nekaj nezaslišanega, saj je v njegovi *Loliti* prekršen ta npravstveni imperativ.

Vsa književnost je ljubezen med Adamom in Evo. Temu ni mogoče oporekati. Vendar sem prišel do spoznanja, da je treba o najnižjih temah pisati v visokem slogu. V zadnjem delu, ki sem ga pravkar dokončal, pišem tudi o grozljivih stvareh iz življenja Tadžikistana, vendar je vključeno neke vrste razsvetljenje, katarza ... Zlate žile erotike nekako izginjajo ...

To, kar počnem, nima nič skupnega s prozo, to je čisto prava tragična poezija: po vsebini in slogu, po brezumju ... To je žanr, ki je v svetovni književnosti zelo redek in mu v devetnajstem stoletju pripadata deli *Mrtve duše* ter *Vojna in mir*, v dvajsetem pa *Tihi Don*; veličastna tragična poezija, ki z opisno prozo nima nič skupnega.

Grenak pomenek dveh modrecev zlatoustov v divjih medvedjih travah

*... Spustim zlo sodobnost v pomirjeno večnost,
prav kot bi kozarec kropa v ocean ...
... Še ko ubira jabolko z drevesa, je človek
podoben morilcu ...*

Derviš Hodža Zulfikar

... Gospod potrebuje samosvojo Rusijo, ne potujeno. Potujena Rusija ne bo dočakala pomoči. Gospod ji je enkrat polodtujen pomagal v Veliki vojni za očetnjavo od leta 1941 do 1945 ... Mi smo Rusi, a nismo pravoslavni. Bog ni proti nam. A kljub temu še ni za nas ... Ruski medved se je prebudil in če ga ne bodo udomačili, če ne bodo ukrotili njegovih samožrtvenih plamenov, bo pokazal tako ruskim sovragom kot ruskim izdajalcem ... Usmili se, Gospod, Rusije! ...

Viktor Jerej

*Grenka beseda zdravi, sladka zadavi.
(ruski pregovor)*

Dragi bralec!

Sedaj, ko smo Ti in jaz in vse naše ljudstvo preživeli krut brodolom in plavamo na valovih neverjetne revščine, imenovane demokracija, ni nikomur od nas niti do poezije, niti do glasbe, niti do modrosti.

Utopljučočemu se v podivjanih vodah se spodobi vreči rešilni obroč ali vsaj štruco kruha.

Jaz pa, slepec, Ti mečem v valove to ubogo siroto – poemo.

Oprosti mi, a nimam kaj drugega vreči, drugače ne morem pomagati ...

In še: niti z lastnimi skrivnimi mislimi niti s pomenkom svojih junakov – starcev, se, seveda, ne strinjam.

Moja krivda je le v tem, da sem prisluškoval tujemu pogovoru v divjih travah.

*SVETLEMU SPOMINU NA VLADIMIRJA MAKSIMOVA,
ki ga je v svetem ognju sežgala preroška žejja brezčasne resnice.
Obstaja na zemlji še slajša smrt?*

1. PRVO SREČANJE DERVIŠA HODŽE ZULFIKARJA Z DEDKOM STRIŽEM

Stari samotar derviš Hodža Zulfikar je sedel na svojega starega osla Hunuka in se odpravil proti današnji Rusiji.

Po do temeljev, do poslednjega vaškega plota razrušenem imperiju, je najprikladneje romati peš ali jahati, ker se letala, avtomobili in vlaki redko in bolešno premikajo in se pogosto morilsko valijo z rjavih tračnic in cest. Kot bi sveta ruska božja zemlja začela zanikati, zavračati Kolo ... Morda je to začetek nove civilizacije pešakov? ... vračanje k nedotaknjenim izvirov? k izročilom starcev?

Dalaj lama je pred tisoč leti dejal: "Ko bo v svet prišlo kolo, bo svet umrl."
In tako se je Rusija postavila proti Kolesu? ... proti smrti?
Oja! ... Oja ...

... Hodža Zulfikar je v Rusiji iskal grob svoje ruske babice Raise, ki je bila nekoč po pravoslavnih običajih pokopana v rojstni novgorodski vasi Jažlbici.

To vas je v dolgih romanjih po svoji porušeni Rusiji derviš le s težavo našel ...

... Poletje je bilo deževno. Padali so seneno gnojni nenehni Samsonovi nalivi in v teh meglenih, glinenih, črvivih nalivih brez dna so vstajale neskončne, divje, bogate trave, vstajale so in pokrivalo, skrivale, zalivale pozabljene vasi in ceste, steze proti njim so izumirale, prepletene z gosto travo ...

V vasi Jažlbici je ostalo nekaj dvorišč, vas se je izvotlila, postala je nizka, pripravljala se je na svoje izginotje, na to, da se za vekomaj spremeni v trpko zemljo.

Tu je derviš srečal sivega starca Aleksandra Nikolajeviča Striževa, ki so ga v vasi klicali Striž.

Dva sivobrađa starca modreca zlatousta sta se v visokih medenih travah objela in se kot stara druga poljubila ... ruski človek! ... v pustih pozabljenih travah, izbah, propadajočih vaseh si vesel vsakega popotnika, vsakega nenadejanega gosta. In včasih si zaradi ožganjene žalosti in samote vesel celo sovraga! ... Pa sploh so sovragi na umirajoči zemlji? med umirajočim ljudstvom?

Derviš je dejal:

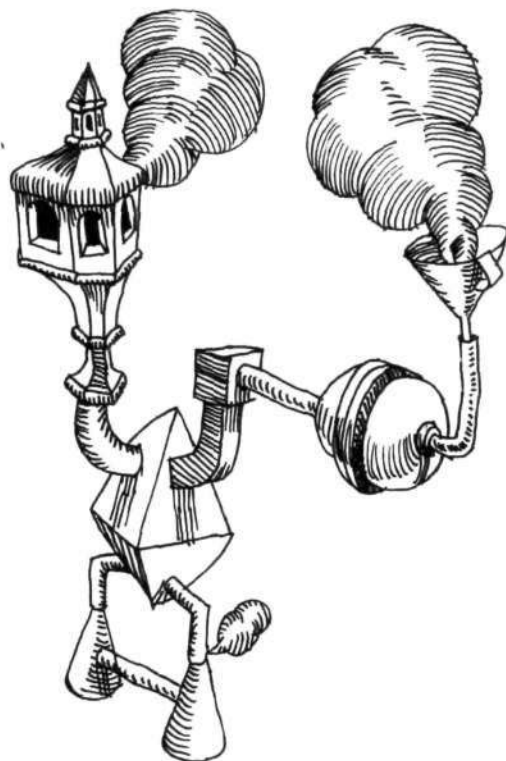
– Ljubi moj dolgo pričakovani brat ... tisoč let se nisva videla, zdaj pa se srečava ... jaz iščem grob svoje babice Raise Grigorijevne Soboljeve ... V tej vasi se je rodila in tukaj je tudi pokopana ...

Oča Striž je odvrnil:

– O, brat derviš, po današnji Rusiji hodijo in postopajo taki hudiči, da so cela mesta in cele vasi izravnane, za vekomaj izbrisane iz spomina ... Tukaj še živih ne najdeš, ti pa iščeš mrtve! ...

In rekel je še:

– Hej! Rusije niso premagali Tatari, Francozi, Nemci in drugi sovražniki, tatovi, uši, ki se jih je dandanes ogromno namnožilo, premagale, potopile so Sveto Rusijo, to nežno, nedolžno deželo, so pokrile neukročene napihnjene trave, trave, trave ...

In potem je še tiho vdano dodal:

– Toda nekje v daljnih travah še živi tista stara kapela, kjer leži, počiva, derviš, tvoja srečna babica Raisa. In čemu si se ti, starčevski vnuk, odpravil po Rusiji iskat svojo zdavnaj preminulo starko? ...

In oča Striž se je nasmihal pelinovo, grenko v medenih travah.

Derviš je dejal:

– Po moji dragi azijski suši so tvoje trave tako hladne in polne vetra, ded Striž! Glej – moj osel Hunuk praznuje, masti se v travah in njegova koža je postala atlasna in žametna, umita od blaženih dežjev trav, trav, trav!

Osel je oblakastim travam vzel njihovo svilo in atlas in zdaj se njegova koža sveti in napenja ... Rusija je travnata, za živino rajska dežela ...

Grob svoje ruske babice pa iščem zato, ker Prerok pravi:

– Če človek izgubi grobove svojih prednikov, bodo tudi njegovi potomci njegov grob pozabili, jaz pa hočem, da bi na moj grob prihajali tisti redki poznani ljudje, saj sem bil kot derviš ponavadi sam, a po smrti hočem biti z ljudmi ... in poslušati tihe glasove nad svojim prašnim grobom ...

Derviš se je nasmehnil v travah:

– Svoje babice nisem nikoli videl, pa se je zgodilo nekoč ponoči, da me je poklicala iz daljnega ruskega pozabljenega groba, klic mrtvega pa je svet, zato sem jo šel iskat ... Na zemlji nimam nikogar, ona me je poklicala, pa sem se odpravil ...

Prešel sem slani Ural, ki so ga ubili, zadavili brezbožniki in še danes leži suh, oster uralski pesek, ki reže, draži dno mojih oči.

Toda ko sem prišel v Rusijo, sem zagledal ruševine, bedo, ciganske kočice ... In sem ugotovil, da se je Ural razširil na Rusijo ...

In moje stare oči so pretočile toliko solza, da so solze sprale, odplavile, pregnale suh uralski pesek iz mojih oči ...

Oča Striž je dejal:

– Pojdiva, brat, da v neskončnih travah, ki so jim kos le sekire in žage, poiščevo staro kapelo, od koder te kliče tvoja osamljena babica Raisa ...

In sta se odpravila, potonila sta v nepreglednih, medenih, medonosnih travah, travah ...

In ded je, vdihaje leteče travnate medove v svoje osušene nosnice, dejal:

–Eh, derviš! In zakaj midva nisva ne čmrlja, ne osi, ne čebeli, zakaj sva le dvonoga? ...

Toda! ...

2. VRANI

... Takrat pa se je nad njunima sivima glavama, nad visokimi medvedjimi izdajalskimi travami pojavil par mladih smolnatih nizkih ledenih vranov. Vrana sta ju obdala z vetrom kril ... Zdelo se je, da se ju lahko dotakneta z roko! ...

In oča Striž je rekel:

– Čuti muha, kje je strup, čuti vran, kje je trup ... Vrana vesta, kje je gostija ... Vrani čutijo, kje je bolna nedolžna Rusija! Danes ima vsak Rus svojega vrana! ... Nikogar ni več, da bi pokopaval, pobiral pridelek usnulih ...

Dandanašnji je rusko ljudstvo raztrgano, obrano, oropano do kosti, do poslednje slamice, do svojega poslednjega perila ...

Imel sem, brat derviš, v svojem vrtu strašilo, z njega, vidiš, snel sem blago in si ga nadel pred mrazom in uboštvo ... Ni kaj nositi, telo je brez zaščite kot pri novorojencu ... Ha ha! ... Postal sem kot strašilo ... Strašila pa gola slečena stojijo po vrtovih! ... In vrani nizko predrzno lebdijo ... čutijo mrhovino ... Celo na moj živ rokav sedajo in si brusijo kljune! ... Poglej! ...

Tedaj sta vrana sedla na rokav dedove suknje. Ta pa se je v svoji prepereli suknji in pošvedranih škornjih iz prejšnje vojne le nasmehnil ...

... Glej, derviš, vran kot udomačen sedi na moji roki! Kje lahko vidiš kaj takega? ... Vran je samo v smolnato perje odet, golta samo crko, pa živi tristo let! ...

Mogoče je tudi moje rusko ljudstvo oblečeno v strašilo in já sam kruh z mlekem in jajci, da bo živelo tristo let kot vran? Da bi le bilo tako! Pa je ona, ta trava, za dolgo prišla? ... Kaj? ... Ne vem ...

Rusko ljudstvo pa, vaško, zemeljsko, zeleno, travnato ima zase zmeraj prazno upanje! In to upanje je – smrt zaporednega gospoda Gospodarja! In menjava nove krvoločne oblasti! ... Nekaj let po Voždovi smrti ruska zemlja vedno postane svobodna in sita, toda potem je vse še slabše, bolj ostro, grenko in mrliško! Bolj je oblast topa, bolj ostri so noži in krogle njenih rabljev! ...

Pod komunisti smo živeli, mislili, da huje ne more biti! Pa so prišli demokrati in smo vsi postali stokrat bolj odvrtni, podli ... Večne ruske sanje o lepem življenju so izginile v nepregledni zaspani travi kot tvoja babica Raisa ...

In vendar pridejo vsi grehi zaradi našega mesenega brezbožja. Brez Boga je še črv nič ... Tako pravijo naši očetje, starci pečorski ... Brez Boga postane človek strahopetec in suženj mesa ... Meso pa je laž ...

In sta se dva starca odpravila skozi medene trave pod smolnatima vranoma, da bi poiskala staro kapelico, kjer je počival prah babice Raise.

3. RUSKI CAR

Oča Striž je dejal:

– Rusko ljudstvo prav neverjetno obožuje carja. Saj so celo taka rekla Brez Carja je ljudstvo sirota; Carjevo oko daleč vidi; Car in berač nimata prijateljev; Na nebu le eno rdeče je sonce, kot v Rusiji eden je Car.

Ivan Grozni je govoril: “Če pade krona, pade Rusija.” ...

Rusko ljudstvo se je tisoč let podrejalo besedi, ukazu, klicu, ki je prihajal iz Kremlja ali Zimskega dvorca. Ta klic deluje kot zakon, oja! – še dandanes. Komunisti so izkoriščali ta duhovni zakon in njihove nečedne ukaze je izpolnjevala večina, saj so ukazi prihajali iz Kremlja!

Glavni plešasti Bes Lenin je bruhal svoje brezumne, krvoločne ukaze, ki so leteli čez vso Rusijo in se izpolnjevali! ...

Ta zakon je kot smrt še danes živ! Ojja! ...

Današnji oblastniki bruhajo! bruhajo! si izmišljajo najgrše, najbolj nečloveške ukaze, ki prihajajo iz Kremlja in se jim vse ljudstvo podreja ... vsa podkupljiva horda uradnikov Judov ruskih ...

Pred kratkim sem bil v Moskvi. V jutru španskega bezga sem opazoval zlate kremeljske kupole, te hiše večne ruske Oblasti.

Kje je Gospodar te Hiše?

V Rusiji je car ali tiran ali tat, lopov! Tat ve, da ne živi v svoji hiši, brez Gospodarja v hiši pa škripljejo tečaji, streha propada ...

Vendar ruski človek tudi med tatovi vidi Carja, če ta sedi v Kremlju. Ojja! ...

To je vzrok tragedije! suženjska omejenost mojega ljudstva! ...

Dokler se car ne bo vrnil v Kremelj, se bo ruski človek počutil kot bolnik, ki se mu je zlomljena kost postrani zarasla in ga zdaj venomer boli ...

4. ZVERINJAK

V visokih, žametnih, hladnih, valujočih travah je derviš Hodža Zulfikar dejal:

– Bil je zverinjak. V kletkah so sedeli ponižni levi, tigri, medvedi, volkovi, jeleni, ovce, ptice, kače ... Vendar so dobivali svojo bedno hrano, da so lahko dihali, tleli s svojim divjim življenjem. Toda živeli so v kletkah! ...

Pa se je pojavil nov Gospodar zverinjaka in rekel: “Naj bodo zveri svobodne! Čas je, da podremo kletke, hrano bom vrgel na sredo zverinjaka, pa naj vsaka žival poje, kar hoče! Naj živi svobodna izbira! ... Dol s kletkami! ...”

Nato so sredi zverinjaka pustili hrano, odprli kletke in zveri so veselo stekle na svobodo, Gospodar pa je v strahu pred ponorelimi zvermi zbežal iz zverinjaka v svojo bogato varno hišo!

Najprej so vesele zveri pojedle hrano, ki je pripadala vsem, nato pa so se po živalskem zakonu, na katerega je humani begunec Gospodar pozabil, lotile jelenov, ovac, ptic, kač, ko pa so vse te pospravile, so se vrgle druga na drugo!

To je neskončna, velika svoboda, o kateri so uboge zveri v kletkah tako sanjale s svojim modrim Gospodarjem – apostolom svobode in lova – vred! ... O! ...

Dandanes se le osamljeni levi in volkovi potikajo po praznem zverinjaku med odprtimi, plesnivimi kletkami in čakajo, da bodo drug drugega požrli! ... In tudi bodo, če jih ne spravijo nazaj v kletke ...

Derviš se je grenko nasmehnil:

Oča Striž! brat moj! kje sem že videl ta žalostni zverinjak? Dolg, dolg zverinjak ... neskončen ... od boga preklet ... Mar ne brodiva po njem, brat? ...

Zgodovina človeštva ni nič drugega kot zgodovina zaprte ali odprte kletke! ... Danes so kletke odprte in zaudarja po zverinski gnilobi, smrti in vsesplošnem lovu! ...

Čaša potopa

*... V nemirnih zenicah ovac
vedno zagledaš bližino ognjeno
plapolajočih volkov ...*

Derviš Hodža Zulfikar

Ne dotakni se malahita zlovešče gladine pamiškega Sarezskega gorskega strašljivega divjega jezera jezera jezera

Sarezsko jezero se je rodilo naredilo nalilo zaradi Usojske zapreke in je najbolj smrtonosno jezero brez dna, najgloblje jezero ledenih voda voda voda

Tako globoko je, da ribe z dna v njem umirajo od vodne tesnobe in ne morejo priplavati do lazurnih bregov

Vendar ne dotikaj se jezerske Čaše, ki se polni neopazno skrivno z rekami in potoki studenci gorskimi

Vendar ne nagibaj Čaše jezera, saj tedaj pojdejo se zgrnejo vode čez prepreke gora divjih in potopijo pokopljejo doline in gore pamiške

In od tega se bo potop razširil po vseh deželah in oceanih in mestih in vaseh in ljudstvih od boga zapuščenih

In ena podivjana voda bo prebudila druge vode tajajoče

Gospod Gospod Čaši Tvoji Ognjeni sledi Čaša Potopa

Gospod držiš v Svojih Rokah Dve Čaši

In kdor ne zgori v ognju poslednjem, ta utone se pokrije z vodo poslednjo

Toda kje Gospod? pri katerem ljudstvu? jeziku? se izlije Čaša Tvojega Potopa

Na zemlji nihče živ ne ve ...

Tako je pamiški pastir jakov Murgab Tanimas Aličur Kokujbeld Bartang blodil ob Sarezskem jezeru na svojem kilavem sivem jaku Kunduzu

Popotnik v gorah! previden bodi! pomni, da si kot solza na trepalnicah

Vodni malahit pa jezerska tema brez dna je obvisela nad dolinami in grozila z vsemirskim potopom

In pastir Murgab Tanimas Kokujbeld je ustavil jaka svojega Kunduza ob jezeru in dejal:

– Daj, popijva iz jezera in zmanjšala se bo zlovešča Čaša njegova ... Vendar se ne dotikaj, ne vznemirjaj lazurne gladine Sareza ... Saj se že od najmanjšega vala Čaša lahko nagne in voda odnese poruši gore skale jezerske

In že od odvečne kaplje se lahko odtrga kot prezreli kutinin plod ...

In jak Kunduz je nepremično pil sarezsko klasasto brezovo bistro vodo

In pastir Jazgulem Bartang je brez diha nežno pil, kot bi poljubljal ujčkal novorojenega jagenjca

Ah, jak! ah, človek! ne preplaši stoletne divje vode spečega jezera

Ah, ne preplaši

Ah, dvonogi, ne dotikaj ne plaši dočloveške božje rodne tisočletne vodne gladine Potopa! ...

Ah, Gospod, mar res iz tega malega koščka zemlje gleda tvoje gnevno Oko

Ah, Gospod, se bodo res iz tega jezera zaradi te kaplje premaknila podzemna podkamnita vodna nedra spečih vod Potopa

Toda jak Kunduz nepremično pije, ne moti divjih vod

Toda pastir pije nežno, ne plaši stekle že čuječne vode vode

Toda dandanašnji v Tadžikistanu poteka državljanska vojna, klanje v moji domovini

Koliko vojn, Gospod, in ubitih in ubijalcev Si videl in jim odpustil

In ko je pastir Kokujbeld šel s svojim jakom Kunduzom proti Sarezskemu jezeru – takrat je bila pomlad azijska čudovita in penili so se potoki in reke in izviri kot žile kugavega človeka

To so pritlehni tisočletni pritajeni peski plavalni po svetih vetrovih Azije

In ledeniki so se nezaslišano prezgodaj topili, kot se niso topili že od samega stvarjenja

In Murgab Tanimas je videl veliko pomladi, take pa še nikdar

Tekli tekli so mimo njega glineni potoki reke so tekle tekli valovi glineni polvodni glineni kot voda voda voda sredi smolnate tekoče gline gline gline

In ta svežina dočloveškost zverinska smrtna onstranska vlažnost glin kamnov dreves predpotopna deviška lepota je vela iz zemlje in voda tekočih srditih, da se je Murgab Tanimas spomnil vonja materinih mlečnih seskov, ko ga je smelo golo dojila na prozornih neboječih mnogorodnih muslimanskih prsih svojih

Vendar je pastir čutil svojo skorajšnje pogibel v tekočih kipečih divjih vodah
Ko je zagledal mastnega smolastega soma v razburkanem potoku

In som je bil upehan od slepe strupene glin, ki je zabila napolnila njegove
uboge škrge, metal se je na obrežne kamne in se zviral ob nogah Murgaba
Bartanga

Prav kot bi človeka prosil, naj osvobodi njegove škrge

In vodni stvor se je išoč pomoči metal proti človeku

In to so bile poslednje šumeče vode in poslednji časi, ker je riba silila iz vode
na suho

In vse reke in jezera in trave – vse to so ostanki nekdanjega oceana ... Ocean
je odšel, on pa se vrača

In vsi potoki in reke so se stekali v Sarezsko jezero in Čaša se je že nagibala
zibala, a se še ni prelivala ni prelivala

Toda v Tadžikistanu je bila državljanska vojna

In ko sta pastir Murgab in jak njegov Kunduz previdno pila iz jezera,

So se nasproti njega razkoračili morilci z avtomati in rekli:

– Oče, naveličani smo ubijanja ljudi in moramo ubiti tvojega jaka in pojesti
meso njegovo, saj glad gloda izmučena telesa naša roparska in ubijati moramo,
da nas ne bi ubili ...

Tedaj je pastir rekel:

– Mene ubijte. Moje meso je slajše od mesa mojega hranitelja jaka Kunduza,
jaz pa se brez njega ne vrnem v svoj kišlak, padem s previsov visokogornih stez,
ker sem od trhlosti svoje oslepel

In pastir se je postavil pred jaka Kunduza svojega prijatelja in ga pokril z
mesom svojim trhlím

Tedaj je eden od njih rekel:

– Oče, mudi se nam in v vojni ni zakonov spoštovanja do starejših

In je ravnodušno prežvekujoč tobak ustrelil v pastirja in potem v jaka in
Murgab se je previdno prijel z zemljastimi rokami za trebuh in tam je že
mezela tekla prebujena kri

In pastir se je nasmehnil in rekel:

– Nisem vedel, da tudi v starem telesu toliko mlade krvi skrivno teče, danes
pa so vsem na očeh moji pomladni izviri ...

Toda potem se je Murgab vznemiril zameglil se zamislil potr, kot bi nekaj
začutil

Vendar ne svoje bližnje smrti, saj se smrti ni bal, temveč si jo je slastno želel
kot vsi stari ljudje, pastirji pa koljejo ovce in se ne bojijo krvi in ta, ki je videl
veliko ovčje krvi, ta se človeške ne boji

Tedaj pa je Murgab na lepem s poslednjimi močmi stekel proč od jezera in
morilci so ga začudeno gledali

– Oče, kam greste? pokopljemo vas skupaj s sladkimi kostmi vašega ljubega jaka ... In bosta še naprej nerazdružljivo blodila pod zemljo, kot sta blodila na njej ... kot tisti slepci, ki so verjeli le v črve ... onstranske ...

Toda pastir Murgab je tekel od jezera proč in kri je tekla se vlekla smelo kapljala za njim

– Kri! kri! kri! ... Vem! Čutim! po čem hlepi to jezero! Aj Alah! Gospod! Daj mi še moči! daj še krvi! daj mi netresoče noge noge noge

Jaz vem jaz čutim, kako se nagiba preliva Čaša! kako pojde Ocean! kako se dvigne Potop! ... Čutim, da bo prepolnilo jezero! o, ne daj! Gospod! ...

In pastir je bežal h goram, kjer ni bilo podivjanih glinenih potokov

Toda, koliko krvi je človeku dal Gospod?

In kam bežiš in kam pobegneš, ko je dvonogi vrč razbit in iz njega lije teče se dimi škrlatno rdeče božje prvovino vino vino

In vsi preroki so bili pastirji in tako je pastir postal prerok

O! ...

In pastir Murgab je že bežal od jezera in od vseh divjih potokov

In na rebri gore Pančdor je blaženo padel utihnil legel in Gospod je uspel vzeti njegovo dušo

Toda! toda! toda! toda toda toda ... Rok je že potekel ...

In s te gore se je vila mala škrlatna sraga in pastir je blaženo že v smrtnih blodnjah padel legel kot v zibel materinsko in sraga je odnesla v jezero njegovo ostalo nepokorno kri

Že je prišel Rok

In smolnata kracasta sraga je nesla nesla in prinesla kri že spečega pastirja Murgaba Tanimasa Aličura Kokujbelda Jazgulema Bartanga v Sarezsko tajajoče jezero, čeprav je pastir pred smrtjo to čutil in je bežal proč od voda, toda Rok je prišel

Kdo je videl ubogo srago nitko krvavo pastirjevo sredi velešumečih polnoglinenih bogatih voda?

Zgolj Gospod z nebes!

Toda ta krvava granatna nitka sraga kačja je kot živa tekla v potoku na tekočih divjih glinah in je sama sama sama! prepolnila Sarezsko Čašo

Čaša Jezerska Čaša Potopa se je prebudila in nagnila in se prelila

In zgrnila se je ponorela pljusknila velika voda Voda

In na začetku je pokrila vse doline v Pamirju in nato ledenike in gore, potem pa vso Azijo in potem Evropo in potem je Potop dosegel vso zemljo Da!

Toda! Pastir Murgab in jak njegov Kunduz še pijeta vodo iz pritajenega Sarezskega jezera

Toda! Še se potikajo potepajo po gorah njuni morilci

Toda glineni som se že zvirra ob pastirjevih nogah
Že prosi človeka za pomoč ta nedolžni vodni stvar
In kaj morajo za grehe ljudi nemi zemeljski travnati vodni stvori trpeti?
Toda! Gospod še zavlačuje!

Toda! Čaša Potopa se še trese v njegovih Rokah ...

Toda! tam jetični vaški deček Vanja Joan iz pskovske vasi Sinjega Nikole
joče nad topim brezovim potokom v novgorodskih svetih borovih hostah hostah
hostah borovih

In zdaj že od otroških solza nedolžnih osamljenih naraste stekli nori potok in
postane reka

In novorojena reka potaplja novgorodske pokorne začudene hoste

In tako se že začenja vstajanje ptičji medklici vseh naraslih voda studencev
rek jezer morij in pred zemljo je Potop

In vrača se prebuja stari dočloveški Ocean

In le prastare školjke v potopljenih travah se ga veselijo

Toda! Še! zavlačuje Gospod

Če gosi visoko letijo, bo vode veliko, če nizko – malo

Glej – gosi visoko letijo ...

Prevedel Simon Dobravec

